

Místní akční plán Frýdek-Místek II

2018 až 2021

MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN FRÝDEK-MÍSTEK II

Místní akční plánování je nástrojem, jehož prostřednictvím místní aktéři, školy, zařízení neformálního a zájmového vzdělávání, jejich zřizovatelé a další, kteří mají důvod a zájem, jednají o potřebách vzdělávání, výchovy a souvisejících oblastí a formulují plány na zlepšení situace. Místní akční plánování je financováno z Evropské unie prostřednictvím programu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Frýdek-Místek je zastřešuje MAS Pobeskydí. Jejimi partnery jsou Statutární město Frýdek-Místek a MAS Slezská brána.

Projekt Místní akční plán Frýdek-Místek II, realizovaný v letech 2018 až 2021, navazoval na svou předchozí inkarnaci, využíval navázaných spoluprací a v předchozím projektu naplánované aktivity uváděl v život. Činil tak především prostřednictvím aktivit spolupráce škol a dalších organizací působících ve vzdělávání, výchově a v souvisejících oblastech. Během čtyř let své realizace podpořil 43 takových aktivit částkou 5,925 mil. Kč.

Do těchto aktivit se zapojilo:

- 111 škol,
- 89 dalších partnerů,
- 183 osob na pozicích lektorů či garantů.

Podpořeno bylo:

- 9 051 dětí a žáků,
- 1 872 dospělých osob, učitelů i neučitelů,
- 180 pořízených souborů vnitřního vybavení,
- 50 nových publikací, databází a nástrojů komunikace a sdílení informací,
- 420 akcí.

Navzdory leckdy obtížným okolnostem se podařilo udělat spoustu užitečné práce. Velký obdiv a dík patří především garantům aktivit spolupráce, kteří svou prací dali projektu náplň. Dík patří také všem partnerům z regionu, kteří svou účastí na aktivitách dali projektu smysl. Na následujících stranách se o jednotlivých aktivitách spolupráce dočtete více.

METODICKÝ KLUB MATEŘSKÝCH ŠKOL

Garant: Mateřská škola Beruška, Frýdek-Místek, Nad Lipinou 2318

Metodický klub vznikl z potřeby výměny zkušeností a vědomostí vedoucích pracovníků a učitelů mateřských škol nad rámec jedná- ní pracovní skupiny Mateřinka. První setkání metodického klubu se uskutečnilo již v roce 2017 a za pět let své existence se sešel již více než dvacetkrát. Postupně se do jeho činnosti zapojila téměř stovka členů z 26 zapojených škol, kteří společně diskutovali nad otázkami předškolního vzdělávání, od výuky až po oblast řízení a provozu mateřské školy obecně. Metodický klub se rovněž stal odrazovým můstkem pro plánování společných aktivit škol, reali- zovaných pod hlavičkou místního plánování i po vlastní ose.

SETKÁNÍ PŘEDŠKOLÁKŮ aneb BRZY PŮJDEM do ŠKOLY

Garant: Mateřská škola Pražmo, příspěvková organizace,
okres Frýdek-Místek

Příprava předškoláků na základní vzdělávání je jednou z priorit mateřských škol, proto se v údolí Morávky každoročně pořádá setkání předškoláků tří zapojených mateřských škol. Na těchto setkáních se mohou předškoláci seznámit s budoucími spolužáky a zábavnou formou ukázat, co všechno se ve školce naučili. V letech 2018 až 2021 se s podporou místního akčního plánování uskutečnila tři setkání; byť třetí se kvůli pandemii COVID 19 a souvisejícím protipandemickým opatřením muselo nejprve odložit a o rok později uskutečnit v on-line prostředí. Všech tří ročníků se zúčastnilo více než 140 dětí, čímž vznikla inspirativní tradice dávající zapojeným školám příležitost k vzájemnému porovnání a sdílení dobré praxe. Ke své činnosti si zapojené školky pořídily stavebnice k rozvoji technických dovedností, tvořivosti a představitivosti a multitonový blok k rozvoji hudebních dovedností.

VODA & PÍSEK

Garant: Mateřská škola Beruška, Frýdek-Místek, Nad Lipinou 2318

V dnešní technické společnosti je žádoucí rozvíjet polytechnické myšlení u dětí od raného věku. Ne vždy jsou mateřské školy vybaveny tomu odpovídajícím zařízením. Ne proto, že by na ně neměly, ale prostě proto, že na trhu neexistuje. Proto se spolupracující mateřské školy dohodly na tom, že společně vyvinou, otestují a pořídí dvacet kusů speciálního boxu, ve kterém je umístěna vana a v ní je z jedné poloviny písek (nebo jiný materiál), z druhé voda. V rámci tohoto unikátního experimentu vznikl jedinečný produkt k podpoře polytechnického předškolního vzdělávání. Během testování a následné práce s pořízenými vanami navíc školy vytvořily manuál s příklady dobré praxe, který jim (a případným budoucím následovníkům) slouží k vzájemné inspiraci.

Na PRAŠIVOU VYRAZÍME, SPOLEČNĚ se POBAVÍME

Garant: Mateřská škola Pražmo, příspěvková organizace,
okres Frýdek-Místek

Cílem této aktivity bylo vzbudit v dětech zájem o region, ve kterém žijí, lépe ho poznat a prožít příjemné chvíle ve společnosti nových lidí a kamarádů. Procvičit přitom jejich pregramotnosti a měkké kompetence a rozvinout spolupráci mezi mateřskými školami, které se nachází pod Prašivou. Navzdory pandemii COVID 19 se aktivitu podařilo úspěšně realizovat. Při besedách s lesními pedagogy se děti seznámily s přírodou v okolí Prašivé. Interaktivní workshop s knihovnicí děti obeznámil s místními pověstmi. Celá aktivita vyvrcholila společným výšlapem dětí, rodičů a zástupců zapojených partnerských škol na Prašivou.

BEZPEČNĚ po SILNICI aneb DOPRAVNÍ ŠKOLIČKA

Garant: Základní škola a mateřská škola Nošovice,
příspěvková organizace

Silniční provoz a doprava patří k všednímu životu každého z nás. Snad každé dítě má doma kolo, koloběžku nebo trojkolku. Spoustu času přitom ke své vlastní škodě tráví u lega, pohádek a počítačů. Cílem dopravní školičky bylo vzbudit v dětech zájem o pohyb, naučit je znalostem a dovednostem pro bezpečný pohyb v silničním provozu a poskytnout učitelům mateřských škol prostředky k výchově dopravní bezpečnosti. Z rozpočtu místního akčního plánu se pořídily koloběžky a odrážedla a zapojené mateřské školy individuálně navštěvovaly nošovické dopravní hřiště. 25. června 2021 se tamtéž uskutečnilo společné dopoledne, během kterého byla pro děti připravena stanoviště s různými úkoly. Hostem a jedním z lektorů byl živý policista, který děti zkoušel ze znalostí a dovedností z bezpečného chování v dopravním provozu. Děti si dopoledne užily a odměnou pro každou zúčastněnou školu byly dvě koloběžky. V rámci aktivity též vznikla desková hra s dopravní tematikou.

METODICKÝ KLUB JAZYKŮ

Garant: Základní škola Fryčovice, okres Frýdek-Místek,
příspěvková organizace

Jednou z významných bariér rozvoje současného vzdělávání a dosahování lepších pedagogických výsledků je nedostatečný přenos informací a zkušeností, včetně příkladů dobré praxe, mezi učiteli. Pro tyto účely si učitelé jazyků založili v roce 2019 svůj metodický klub. Záhy po jeho vzniku se tento klub rozdělil fakticky na dva: metodický klub českého jazyka a metodický klub cizích jazyků. Navzdory dočasnému útlumu způsobenému pandemií COVID 19 se obě větve klubu sešly celkem šestnáctkrát a do jejich činnosti se zapojilo více než devadesát zástupců ze sedmnácti škol. Českojazyčná větev se zabývala např. nabídkou knižních titulů, metodami RWCT, čtenářským metrem, hodnocením studijních výsledků nebo náměty k výuce slohu. Cizojazyčná větev se seznamovala s moderními technologiemi pro výuku, využitím metody CLIL ve výuce neязыkových předmětů, formativním hodnocením, pomůckami nebo diferenciovanou výukou atp.

TEMATICKÉ KUFŘÍKY pro ČTENÁŘSKOU GRAMOTNOST

Garant: Městská knihovna Frýdek-Místek, příspěvková organizace

Velkou výzvou současnosti je motivovat děti ke čtení, a tak přispívat k rozvoji jejich čtenářské gramotnosti. Prostřednictvím této aktivity vznikly pomůcky v podobě dvou desítek kufříků (boxů, vaků), obsahujících nejen knihy, ale také didaktické pomůcky a hry spojené vybraným tématem kufříku. Ty se zaměřují nejen na podporu čtenářství (pohádky, detektivky, hádanky, etiketu apod.), ale plní také další vzdělávací a výchovné funkce (témata rostlin, zvířat, lidského těla, povolání apod.). Součástí kufříků jsou metodické listy a návody pro práci s nimi. V roce 2019 na pořízení kufříků navázala série pěti besed s dětmi a tematické kufříky byly poskytnuty školám a v knihovnách dětem a učitelům pro každodenní použití.

SETKÁNÍ S KNIHOU

Garant: Základní škola Fryčovice, okres Frýdek-Místek,
příspěvková organizace

Význam čtení a čtenářství je mnohostranný. Učitelé bohužel často chápou rozvíjení čtenářské gramotnosti v úzkém smyslu: pouze jako schopnost dekodovat text a porozumět mu na doslovné úrovni. K rozvoji nevyužitého potenciálu čtení se u této aktivity sešlo více než dvacet učitelů šesti zapojených škol, aby společně vybrali a pořídili téměř sedm set knih pro své školní knihovny a k více než třiceti vybraným titulům připravili metodiky pro práci s nimi. Prostřednictvím této aktivity si zapojení učitelé mohli vyzkoušet, jak s texty systematicky pracovat a jak sestavit celou učební jednotku, která by směřovala k cílům čtenářské gramotnosti. Na tuto fázi navázalo testování pořizených metodik. V důsledku pandemie COVID 19 bylo nutné původní plán aktivity překopat: náhradou za setkání učitelů a žáků zapojených škol se uskutečnila soutěž Já + kniha = komiks. Celkem se do aktivity zapojilo více než tisíc žáků.

TEMATICKÉ KUFŘÍKY pro ČTENÁŘSKOU GRAMOTNOST II

Garant: MAS Pobeskydí, z. s.

Na podporu rozvoje čtenářské gramotnosti pořádají knihovny nejrůznější akce, které doplňují řadou nových vzdělávacích metod. Jednou z možností, jak nabídku knihoven obohatit, jsou tematické kufříky (baťůžky), které se mohou při práci se čtenáři velmi kreativně využívat. Prostřednictvím místního akčního plánování bylo jejich pořízení podpořeno v Městské knihovně Frýdek-Místek. Předmětem této aktivity bylo na předchozí aktivitu navázat a pořídit kufříky také do dalších knihoven v regionu. Městská knihovna Frýdek-Místek se do aktivity zapojila jako partner, který spolupracujícím knihovnám poskytoval metodickou podporu. Pořádilo se dalších 44 kufříků zaměřených na různá témata pro šest dalších knihoven. Na pořízení kufříků navázalo téměř čtyřicet besed pro děti spolupracujících mateřských a základních škol.

NETRADIČNÍ FORMY PRÁCE S LITERATUROU

Garant: Městská knihovna Vratimov

Knihovny i školy se snaží popularizovat četbu u dětí. Hledají přitom nové způsoby, jak jim přiblížit psanou literaturu. Touto aktivitou se knihovny pokusily přitáhnout děti ke čtení prostřednictvím besed zaměřených na poezii a komiks. Nejprve se uskutečnily besedy s Klárou Smolíkovou a Jiřím Walkerem Procházkou, kteří seznámili učitele a knihovníky s netradičními formami práce s literaturou (blackout a slam poetry) a se specifiky, která je nutné znát při práci s komixem. Na tyto besedy navázaly další, které byly určeny především dětem ze tří zapojených základních škol. Celkem se uskutečnilo deset besed, kterých se zúčastnilo více než třicet učitelů a knihovníků a více než 150 dětí.

BIBLIOTERAPEUTICKÉ WORKSHOPY se SBÍRKOU POVÍDEK pro ŽÁKY z 2. st. ZŠ

Garant: Celé Česko čte dětem o.p.s.

Jedním z hlavních problémů ve vzdělávání je klesající zájem dětí ve věku jedenáct až patnáct let o četbu. Pravidelné čtení má přitom obrovský význam pro rozvoj emocionálního zdraví. Aktivita se zaměřovala zejména na mládež, která se potýká s mnoha problémy dnešní doby: šikana, závislost na internetu, netolerance a jinakost apod. Cílem aktivity bylo poukázat na to, že problémy dnešní mládeže, jejich sdílení a diskuse nad nimi jim pomůže situaci v budoucnu lépe zpracovávat. Prostřednictvím aktivity vznikla unikátní sbírka povídek sedmi renomovaných a oblíbených spisovatelů (Aleny Ježkové, Ivony Březinové, Petry Soukupové, Michala Viewegha, Pawła Beręsewicze, Zuzanny Orlińskiej a Ewy Stadtmüller). Na vznik sbírky navázala série osmi workshopů pro žáky tří zapojených základních škol. Na těchto workshopech žáci společně četli vybranou povídku a následně (nejen) o ní diskutovali s odborníkem – psychologem.

PŘEDÁVÁNÍ ZKUŠENOSTÍ V DRAMATICKÉ VÝCHOVĚ III

Garant: Základní škola a mateřská škola Třanovice,
příspěvková organizace

Dramatická výchova nachází své praktické uplatnění v oblasti verbálního a emocionálního vyjádření. V předchozích letech se uskutečnila řada setkání, která vedla matadorka dramatické výchovy, Anna Ševečková, a která se zaměřovala na vzdělávání pedagogů a vzájemnou výměnu jejich zkušeností. Prostřednictvím těchto setkání, zaměřených vždy na jinou stránku dramatické výchovy, si mohli pedagogové osahat výuku doslova z druhé strany, hravou a zábavnou formou. S podporou projektu se v roce 2019 uskutečnila série tří setkání, jichž se zúčastnilo třináct pedagogů ze čtyř zapojených škol. Velmi přínosné byly konkrétní ukázky toho, jak přistupovat k dramatické výchově na školách. Bohužel se v následujících letech nepodařilo na tato setkání navázat, ať již z důvodu omezení setkávání se, nebo z důvodu vytížení učitelů distanční výukou během nejhrošších fází pandemie COVID 19. Dříve vydaný manuál dramatické výchovy však byl doplněn o soubor scénářů, podle nichž lze s dětmi sevíčit zajímavá a zábavná představení.

VÝUKA ANGLIČTINY na 1. st. ZŠ METODOU J. B. E. (JOLLY BODY ENGLISH)

Garant: Základní škola T.G. Masaryka Krmelín, okres Frýdek-Místek,
příspěvková organizace

Schopnost efektivní komunikace v anglickém jazyce je pro život v 21. století nezpochybnitelná. Dosavadní metody výuky angličtiny však nepřinášejí dostatečně efektivní výsledky. Cílem této aktivity bylo proškolení pedagogů prvního stupně základních škol v nové metodě: Jolly Body English a položit tak základ k žádoucí inovaci výuky. V letech 2018 a 2019 se uskutečnily náslechové hodiny, po nichž následoval rozbor a sdílení zkušeností pod vedením lektorky. Na náslechové hodiny navázala dvacetiminutová školení, na nichž se učitelé podrobně seznámili s uplatněním metody ve výuce druhých až pátých ročníků. Další školení se měla uskutečnit v roce 2020, ale kvůli platným protipandemickým opatřením to nebylo možné. Vznikly však metodiky pro výuku anglického jazyka metodou Jolly Body English, které lze využívat i po skončení aktivity.

ZLATÁ CIHLA a ZLATÁ CIHLIČKA

Garant: Gymnázium a Střední odborná škola, Frýdek-Místek,
Cihelní 410, příspěvková organizace

Zlatá CIHLA a Zlatá cihlička je soutěž, do které se zapojují žáci, kteří rádi přemýšlí a dřímá v nich matematický talent. Jejím smyslem přitom není pouze vyhledávání a rozvoj žáků s nadáním pro matematiku nebo porovnávání výsledků jednotlivců, tříd a škol. Práce s úlohami nabízí vhodné prostředí pro širší edukační využití. S podporou místního akčního plánování se uskutečnily čtyři ročníky soutěže (2018–2021; přičemž ročník 2020 se z důvodu pandemie COVID 19 a souvisejících protipandemických opatření uskutečnil na jaře 2021). Celkem se jich zúčastnilo ve třech věkových kategoriích více než devět set žáků z 23 základních škol regionu. Žákům se charakter soutěže líbil, zažili pocit úspěchu a jeho ocenění okolím. Kromě soutěže byly pro ně nachystány doprovodné programy probíhající v prostorách gymnázia a pro učitele workshopy na zajímavá témata.

MATEMATICKO-FYZIKÁLNÍ SOUSTŘEDĚNÍ

Garant: Základní škola a Mateřská škola, Baška,
příspěvková organizace

Matematické soutěže slouží jako dobrý vyhledavač nadaných žáků, chybí však následná péče či práce s nimi. Soustředění realizované s podporou místního akčního plánování v roce 2019 tuto situaci alespoň zčásti řešilo. Nabídlo disponovaným žákům hlubší vhled do krás přírodních věd, propojilo nadané žáky z různých základních škol a odměnilo je za jejich celoroční práci a úsilí. Uskutečnily se např. workshop k robotice, beseda s hvězdářkou, spojená se sledováním noční oblohy, přednáška o fungování lidské mysli, výprava na vodní dílo Šance či série pokusů s dusíkem. V duchu jednotlivých aktivit se dbalo na osobnostní a sociální vazby ve skupině a na propojování dětí, zejména z hlediska tvorby přátelských vazeb a podpory příznivého klimatu ve skupině. Setkání se zúčastnilo 23 žáků s mimořádnými výsledky v oblasti matematicko-fyzikálních dovedností.

METODICKÝ KLUB MATEMATIKY

Garant: Základní škola a mateřská škola Dobratice, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace, a Asociace malých debružárů České republiky, spolek

Vztah společnosti, včetně dětí, žáků a studentů k matematice není ideální. Svůj díl viny na tom mají archaické a nezáživné metody výuky. Metodický klub matematiky si položil za cíl přispět k výměně informací a zkušeností s výukovými metodami, pomůckami a učebnicemi, konfrontaci nových metod s klasickými, vzájemnému učení se a sdílení nástrojů, které učitelé používají při výuce. Během tří let své existence se klub sešel šestkrát, z toho několikrát v on-line prostředí z důvodu pandemie COVID 19. Téměř padesátka účastníků se scházela např. nad zlomky, outdoorovou matematikou, geometrií na vlajkách světa, deskovými hrami, matematickými kouzly v praxi a jinými tématy.

BESKOS (beskydský korespondenční seminář) pro ŽÁKY ZÁKLADNÍCH ŠKOL

Garant: Asociace malých debrujářů České republiky, spolek

S matematickými problémy se lidé setkávají v běžném životě. Řešit a vyřešit problém je nezbytnou nutností. Školská matematika žáky na řešení připravuje a klade si za cíl je do života vybavit vědomostmi a dovednostmi. Pro svůj volný čas však děti mají malou nabídku problémových úloh. Proto vznikl BESKOS: korespondenční seminář, soutěž pro žáky základních škol se zájmem o matematiku, kteří ve svém volném čase řešili zadané úlohy. BESKOS probíhal na podzim roku 2021 a zapojily se do něho téměř dvě stovky řešitelů z více než třiceti škol. Byla to pro ně příležitost naplnit svůj čas aktivitou, která je mohla zaujmout. Mohli úlohy řešit ve škole, doma, cestou do i ze školy, cestou na výlet, vlastně kdekoli. Tři nejlepší v každé ze tří kategorií byli odměněni věcnými cenami.

PROJEKT STAVBY DOMU

Garant: Základní škola a mateřská škola Dobruška, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace

Dobrušická základní škola se dlouhodobě věnuje finanční gramotnosti, která souvisí s běžným životem a polytechnickým vzdáváním. Výchova k těmto tématům přitom mívá největší dopad na žáky, je-li podávána zábavnou formou a v příkladech z každodenního života. Aktivita se je snažila přiblížit žákům v praxi a ve vzájemných souvislostech na úkolech souvisejících se stavbou virtuálního domu. Ověřila znalosti a dovednosti z různých předmětů, zejména českého jazyka, matematiky a informatiky, a to formou soutěže žáků pátých ročníků. Vzhledem k omezením plynoucím z pandemie COVID 19 se soutěž uskutečnila individuálně na školách, distanční formou. Zapojilo se do ní 140 žáků a šest učitelů z šesti zapojených škol.

INTERAKTIVNÍ VÝUKA BIOLOGIE

Garant: Kvalifikační a personální agentura, o. p. s.

V současnosti roste potřeba rozvíjet u dětí všeobecné znalosti a kompetence, včetně schopnosti poskytnout sobě či druhým první pomoc. Aktivita až do uzávěry škol v důsledku pandemie COVID 19 využívala luxusně vybavené interaktivní učebny biologie v Třinci, do níž umožnila přístup více než dvanácti stovkám žáků z třinácti zapojených škol. Pro žáky a učitele z opravdu vzdálených míst se program nabízel k výuce přímo na jejich škole. Součástí aktivity byla příprava pracovních listů využitelných ve výuce. Uskutecnila se také soutěž v první pomoci, která umožnila školám z našeho a okolních regionů konfrontovat získané znalosti a dovednosti s druhými. Protipandemická opatření však aktivitu zkomplikovala do té míry, že byla ke konci roku 2020 předčasně ukončena.

POJĎTE si VYZKOUŠET ZESTÁRNOU

Garant: MEDICA Třinec, z.ú.

Schopnost zasadit se do prostředí mezigeneračního soužití se vytrácí, ne-li vytratila. Děti a mladí lidé si sotva dokáží představit, jak se ve stáří sníží jejich pohyblivost nebo omezí zrakové a sluchové schopnosti. S pořízenou sadou gerontoobleku dětské velikosti mají děti příležitost si radosti stáří vyzkoušet zmlada. Kvůli pandemii COVID 19 a protipandemickým opatřením platným v době realizace aktivity se podařilo realizovat pouze část plánovaného programu. Děti si mohly užít stáří na příměstských táborech a gerontooblek i s programem na nich byly náležitě otestovány. Programy dočasného stárnutí jsou dále nabízeny školám i dalším organizacím, které o ně mají zájem více než dostatečný. Zpětná vazba od dětí je úžasná a díky zážitku s oblekem si mnohé uvědomí, a hlavně vyzkouší na vlastní kůži.

MLADÍ VÝTVARNÍCI O NAŠEM REGIONU

Garant: Základní škola Paskov, okres Frýdek-Místek,
příspěvková organizace

Základem aktivity, která si klade za cíl posílit v žácích zájem o místo a region, v nichž vyrůstají, o výtvarnou výchovu a osobnostní a sociální rozvoj, je výtvarná soutěž žáků základních škol. Její nástavbou obvykle je vernisáž a putovní výstava oceněných prací a workshop s živým malířem pro jejich autory, pro které je tato zkušenost neopakovatelným zážitkem. Do čtyř, místním akčním plánováním podpořených ročníků soutěže se postupně zapojilo jedenáct škol a více než tři sta dětí regionu. Dva ročníky se bohužel musely kvůli pandemii COVID 19 a souvisejícím protipandemickým opatřením zčásti přesunout do on-line prostředí: nemohly se uskutečnit ani vernisáže, ani putovní výstavy, ani workshopy s malíři. Došlé práce byly vyhodnoceny on-line a workshopy nahradila instruktážní videa, sdílená na kanále YouTube, která na druhou stranu slouží nejen oceněným mladým výtvarníkům. Po těchto dvou ročnících se aktivita postupně vrací do plánovaných kolejí.

OBJEV KRAJ, RAŠEK RÁJ!

Garant: Základní škola a mateřská škola Raškovice

Cílem Rašek bylo vzbudit v žácích a v široké veřejnosti zájem o region a zábavnou, vzdělávací a interaktivní formou dostat děti ven ze školních lavic a širokou veřejnost na čerstvý vzduch. Rašky představují místní analogii geocachingu. K lovení Rašek však nestačí pouze GPS navigace nebo mobil. Lovce musí vyřešit úkoly z pracovního listu a k souřadnicím se dostane pomocí matematických příkladů, práce s texty, jazykových překladů nebo logickými úvahami. Prostřednictvím aktivity vznikly pracovní listy, další materiály a webové stránky potřebné k lovení a Rašky byly umístěny do terénu. Po fázi testování byl celý systém otevřen veřejnosti.

DŘEVĚNÉ PAMÁTKY REGIONU

Garant: Základní škola Paskov, okres Frýdek-Místek,
příspěvková organizace

V Paskově byla na podzim roku 2019 otevřena výstava Jana Blizňáka Modely dřevěných kostelů, kaplí a zvoníčků Těšínska a severovýchodní Moravy. Otevřela se možnost seznámit žáky nejen z Paskova s regionální historií, tradicemi ve stavitelství a tradičními dobovými profesemi. Aktivita sestávala z návštěvy této výstavy a na ni navazující práce v dílnách místní základní školy. Průvodci na výstavě byli místní školáci, čímž se podpořily jejich komunikační dovednosti. V dílnách se žáci všech zapojených škol mohli seznámit s prací se dřevem, hlavním konstrukčním materiálem staveb z výstavy, a odnést si vlastnoručně vyrobený jednoduchý předmět ze dřeva. Do aktivity se zapojilo více než osmdesát žáků z šesti spolupracujících škol.

POZNEJ SVŮJ KRAJ

Garant: Region Slezská brána

Silnou stránkou regionu je jeho pestrost, která nabízí nespočet příležitostí vzdělávat a vychovávat v terénu, způsobem, který je atraktivní a který podněcuje zájem žáků nejen o území samotné, ale též o rozvoj osobnostních a sociálních kompetencí. V této aktivitě si žáci jedněch škol připravili školní výlety pro své kamarády z jiných škol, následně se podíleli na přípravě a realizaci těchto výletů a stali se tak svým kamarádům průvodci po své obci. V letech 2020 a 2021 proběhlo celkem pět výletů, přičemž žáci každé školy hostili žáky z jiné obce, než navštívili (princip štafety). Úspěch aktivity na sebe nabídl nejen další zájemce o zapojení ze strany škol, ale též podaktivity a zdroje, se kterými se původně nepočítalo. Paskovská škola např. přišla s námětem uplatnit svou analýzu města na internetu jako mobilní aplikaci, což finančně podpořilo město Paskov a Lenzing Biocel Paskov. Do hostování výletů ze spřátelených škol se rovněž hojně zapojili zástupci obcí a neziskových organizací.

ÚŽASNÁ VĚDA

Garant: Základní škola a mateřská škola Raškovice

Cílem Úžasné vědy bylo vytvořit a ověřit pilotní program exkurzí, který by měl posílit v žácích zájem o přírodní vědy. Program zahrnoval exkurze do čtyř science center po celém Česku a dvoudenní tematickou dílnu. Těchto akcí se zúčastnilo více než 640 žáků a třicet učitelů ze čtyř základních škol. Jejich prostřednictvím si k technickým a přírodovědným předmětům našli cestu i žáci, kteří je nemají v oblibě. Vznikl navíc soubor pracovních listů, které lze využít při výuce v návaznosti na návštěvu science center i bez ní.

MLSNÁ VAŘEČKA

Garant: Základní škola a mateřská škola Dobruška, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace

Téma zdravé stravování a vaření nás obklopuje v každodenním životě. Lidé rádi vaří a hledají nové způsoby, jak připravovat své pokrmy, a sdílí své recepty s ostatními. Nabízí se tak možnost zavést toto téma do vzdělávání. Prostřednictvím vaření mohou být děti přivedeny k manuální činnosti, získají pro ni potřebné dovednosti a vztah k ní. Podstatou Mlsné vařečky je soutěž žákovských týmů ve vaření a v souvisejících znalostech. Během let 2018 až 2021 se uskutečnily tři ročníky soutěže (v roce 2020 se soutěž nemohla konat kvůli platným protipandemickým opatřením, a i v roce 2021 soutěž proběhla odděleně na jednotlivých školách). Postupně se soutěž vyvinula do podoby, která zahrnuje plnění vědomostních a dovednostních úkolů na stanovištích a přípravu pokrmu na zadané téma (dětská nebo tematická party, vánoční tabule apod.). Postupně se do soutěže zapojilo téměř šedesát dětí z šesti zapojených škol.

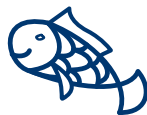

ENVIRONMENTÁLNÍ SOUTĚŽ ZLATÝ KAPŘÍK III

Garant: Základní škola a mateřská škola Lučina,
okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace

Environmentální soutěž Zlatý kapřík se tradičně koná v areálu rybníků při Žermanické přehradě a účastní se jí smíšené týmy žáků prvních stupňů okolních škol. Prostřednictvím soutěže si děti v terénu zábavnou formou doplňují své teoretické poznatky z výuky. Soutěž také přispívá k rozvoji vzájemné spolupráce mezi školami a k výměně zkušeností mezi pedagogy, kteří se zabývají environmentální výchovou na školách. Místní akční plánování podpořilo dva ročníky. V roce 2019 se Zlatý kapřík konal ještě prezenčně v areálu základní školy, kde žáci na stanovištích plnili stanovené úkoly. V následujícím roce však bylo konání soutěže znemožněno pandemií COVID 19, a i v roce 2021 si museli účastníci vystačit s náhradním řešením: soutěž probíhala individuálně na jednotlivých školách. Pro nadcházející ročníky byly pořízeny didaktické pomůcky a počítá se s rozšířením soutěže i na mateřské školy pod názvem Zlatý kapříček.

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY na PODPORU MANUÁLNÍ ZRUČNOSTI

Garant: MAS Pobeskydí, z. s.

Zlaté české ručičky se pomalu, ale jistě stávají minulostí. Není výjimkou, že na učební obory nastupují studenti, kteří nikdy nedrželi v ruce kladívko a nezatloukli hřebík. Tato aktivita si klade za cíl přispět k řešení této situace a vytvořit a ověřit pilotní příměstské tábory s mimovolnou a nenásilnou formou řemeslné a manuální činnosti. O jarních a letních prázdninách roku 2019 se na třech různých místech uskutečnilo celkem pět turnusů takových táborů. Zúčastnilo se jich více než sto dětí, které se na táborech seznámily s prací s různými materiály a prostřednictvím exkurzí s různými řemesly.

METODICKÝ KLUB POLYTECHNIKY

Garant: MAS Pobeskydí, z. s., a Asociace malých debrujářů České republiky, spolek

Současné děti jsou ve srovnání s předchozími generacemi (alespoň podle tvrzení předchozích generací) nedostatečně manuálně zručné a zaostávají také v ostatních polytechnických znalostech a dovednostech. Svůj díl viny na této situaci mají zastaralé a nezáživné metody výuky a výchovy a pokles významu, či dokonce rušení prakticky zaměřených předmětů. K sebevzdělávání a výměně zkušeností s výukovými metodami a pomůckami si učitelé založili metodický klub. Ten se v letech 2020 a 2021 sešel čtyřikrát, aby se jeho účastníci vzdělávali a bavili nad tématem colours, debrujářskými pokusy, aktivizující on-line metodou výuky chemie a inspiromatem polytechniky. Kromě setkání metodický klub poskytoval individuální konzultace (metodické balíčky) k ICT a jeho uplatnění v mateřských a základních školách a víceletých gymnáziích a jejich školních vzdělávacích programech.

POLYTECHNIKA JE ZÁBAVA

Garant: Základní škola Dobrá, příspěvková organizace

Základní škola Dobrá se dlouhodobě věnuje polytechnickému vzdělávání zaměřenému na robotiku, technické činnosti a badatelství. Prostřednictvím této aktivity chtěla tyto aktivity rozšířit i na partnerské školy, z nichž část žáků na doberskou školu přestupuje na druhý stupeň. S pomůckami pořízenými pro potřeby aktivity a zapojených škol se uskutečnily čtyři tematické dílny zaměřené na programování, robotiku, výrobu drobných hudebních nástrojů ze dřeva a hmyzího hotelu. Ačkoli byl průběh aktivity výrazně zkomplikován pandemií COVID 19 a souvisejícími protipandemickými opatřeními, dílny se setkaly s úspěchem jak u dětí, tak u jejich učitelů a pořízené vybavení nadále slouží zapojeným školám k podpoře polytechnické výchovy. Celkem se do aktivity zapojilo více než sto dětí z pěti partnerských škol.

ŠIKOVNÉ RUCE

Garant: Základní škola a mateřská škola Raškovice

Cílem Šikovných rukou bylo vzbudit v žácích zájem o pracovní polytechnické činnosti, seznámit je se zajímavostmi a hmatatelnými možnostmi, jak řemeslo či polytechniku a ruční práce uchopit, pochopit a dále rozvíjet jejich možnosti v této oblasti. V důsledku pandemie COVID 19 a souvisejících protipandemických opatření se původně roční aktivita protáhla na dva roky. Přes všechny komplikace se uskutečnilo deset tematických dílen, zaměřených na práci s keramickým materiálem, drátkem a korálky (stromeček štěstí), slupovacími barvami (letní závěs), na výrobu hmyzího domečku a na využití odpadního materiálu a práci s ním (vermikompostér). Uskutečnily se také dvě exkurze: na střední školu řemesel, kde se děti seznámily s prací na strojích v dřevařské výrobě, a na střední odbornou školu, kde navštívily místní dílny. Celkem se do aktivity zapojilo pět základních škol a více než tři sta dětí.

POLYTECHNIKA

aneb ROBOTŮ se NEBOJÍME!

Garant: Základní škola a Mateřská škola, Baška,
příspěvková organizace

Robotika se velice nesmlouvavě vkrádá do základních škol, které často tápou, kam a co s ní. Aktivita se zaměřovala na představení možností, jak ji zakomponovat do běžného vyučování v základní škole. Nejprve se uskutečnily naslechové hodiny ve frýdecko-místecké základní škole národního umělce Petra Bezruče, kde výuka robotiky probíhá již několik let. Dále proběhla metodická setkání učitelů zaměřená na motivační úvod do robotiky, programování a jejich využití ve výuce. Součástí aktivity byly také praktické ukázky a otevřené workshopy pro zájemce z dalších škol, spojené se základním proškolením v oblasti programování a práce s roboty. Byl vytvořen padlet, který je průběžně doplňován o další náměty a tipy, jak robotiku zavést do každodenní výuky. Na tyto aktivity navázal metodický klub polytechniky, jehož zástupci na školách poskytovali konzultace a praktická zaškolení v robotice a využití informačních a komunikačních technologií.

VDECHNI ŽIVOT KNIZE

Garant: Základní škola a Mateřská škola Leoše Janáčka Hukvaldy, příspěvková organizace

Čtenářská gramotnost je oblast, která vyžaduje podporu v dlouhodobém horizontu. Ruku v ruce s ní jde také potřeba rozumět psanému textu, zvládnout kriticky zhodnotit výchozí zdroje a vytvořit text požadované úrovně a kvality. Aktivita nabídla možnost spojit tyto dvě dovednosti do jedné a přispět tak k jejich rozvoji. Děti ze zapojených škol měly možnost jejím prostřednictvím vytvořit vlastní knihu, a to jak po stránce obsahu, tak po stránce jejího řemeslného zpracování. Původní plán aktivity musel být kvůli pandemii COVID 19 a souvisejícím protipandemickým opatřením výrazně pozměněn, přesto se aktivita setkala s velkým úspěchem. Z plánovaných exkurzí, workshopů a seminářů se nemohl uskutečnit jediný, přesto všechny soutěžní skupinky z pěti zapojených škol došly s podporou svých garantů do cíle a odevzdaly hotovou knihu. Jako podporu pro svůj budoucí rozvoj v oblasti čtenářské gramotnosti a také tvůrčího procesu obdrželi všichni zapojení hodnotné ceny v podobě hravých publikací. Každá zapojená škola také získala učebnice tvůrčího psaní.

ÚŽASNÁ VĚDA II

Garant: Základní škola a mateřská škola Raškovice

Přírodní vědy (science – fyzika, chemie i biologie) jsou pro mnohé žáky velkou neznámou, pokud nejsou podávány interaktivně, s propojením do praxe, názorně a hmatatelně. Úžasná věda II navázala na toho jména první aktivitu z roku 2018 a připravila pro žáky tří škol exkurze do interaktivního centra VIDA! v Brně. Další exkurze a zejména plánovaná tematická dílna na Švarné Hance v Beskydech se již kvůli pandemii COVID 19 neuskutečnily.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA UDRŽITELNÁ SPOTŘEBA

Garant: MAS Pobeskydí, z. s.

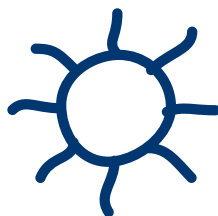
Děti (a ani dospělí) většinou netuší, odkud pochází jídlo, které je jim dováženo na stůl, oblečení, které nosí, a další spotřební zboží, které využívají v osobním životě. Problematika udržitelnosti se řeší celosvětově, ale v Česku je stále na počátku, zvláště na nižších stupních vzdělávání. Aktivita využila toho, že MAS Pobeskydí spravuje regionální značku BESKYDY originální produkt, a s tématem udržitelné spotřeby vyrazila za dětmi. Kvůli pandemii COVID 19 a souvisejícím protipandemickým opatřením bohužel nebylo možné uskutečnit předpokládaný počet besed. Pro děti účastníci se příměstských táborů se jich uskutečnilo pouze šest. Děti se na nich dozvěděly o udržitelném hospodaření v regionu, seznámily se s původními druhy ovcí a dověděly se o významu včel v krajině. Na druhou stranu aktivita vytvořila deskovou hru, která podporuje nákup místních výrobků zábavnou formou, a vznikly metodické listy na téma Vlna a Med. Desková hra i vytvořený program environmentální výchovy jsou dále využívány v nabídce Zeleného centra Třanovice a jako součást podpory regionální značky.

ZÁKLADNÍ ÚDRŽBA a OPRAVA JÍZDNÍHO KOLA – workshop pro žáky základních škol

Garant: KOLA PRO AFRIKU obecně prospěšná společnost

Téměř každé dítě vlastní kolo. O jeho základní servis, od výměny prasklé duše po seřízení brzd se však není schopno samostatně postarat. O ten se musí starat odborná služba, v lepších případech šikovný rodič. Aktivita si kladla za cíl naučit děti při praktickém workshopu dovednostem základní údržby a opravy jízdního kola, chápat mechanismus jeho fungování a prostřednictvím toho v nich vzbudit potěšení z objevování a manuální práce, nebo alespoň překonat odpor k nim. Tato původní myšlenka byla pro omezení provozu škol během pandemie COVID 19 přeměněna na předání těchto znalostí formou instruktážního videa. To provází děti tématy přípravy kola před jízdou, nářadí, opravy defektu, seřízení výšky sedadla, promazání řetězu, seřízení přehazovačky, nasazování spadlého řetězu a seřízení brzd. Závěr videa představuje význam kola v rozvojové pomoci Česka západoafrické Gambii, kde garant aktivity působí. Do aktivity se zapojily čtyři školy, kterým bylo video spolu s pořízeným nářadím a kolem předáno k praktickému nácviku pro žáky osmých ročníků.

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR S TECHNIKOU

Garant: Středisko volného času Klíč, příspěvková organizace

Současná společnost si uvědomuje nedostatek technicky vzdělaných lidí, kteří chybí především na pracovním trhu. Otázkou však je, mají-li děti vůbec představu o tom, co vše vlastně technické obory zahrnují, jestli a za jakých okolností s technikou přichází do styku a jestli vědí, že technika je vlastně velká zábava. Aby se tak stalo, byl frýdecko-místeckým střediskem volného času Klíč vyvinut a vyzkoušen unikátní příměstský tábor s technikou. Dvacítka dětí pod vedením učitelů ze střední školy řemesel se jeho prostřednictvím mohla seznámit např. s robotikou, elektrotechnikou, prací s platformou Arduino, drony a s 3D tiskem. Děti si tábor užily a program je dále nabízen jako součást volnočasových aktivit střediska.

METODICKÝ KLUB SPOLEČNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Garant: Základní škola a mateřská škola Raškovice

Otázka společného vzdělávání je horkým tématem v rovině pedagogické, rodičovské i společenské. Překotné změny v přístupu a legislativě postihují bez rozdílu děti, žáky, studenty a zaměstnance školských zařízení. Každá škola se snaží tuto oblast uchopit co nejlépe, mnohdy však pouze na základě vlastních zkušeností či svého nejlepšího svědomí. K výměně informací a zkušeností se společným vzděláváním si školy založily metodický klub. Za tři roky své existence se sešel patnáctkrát, přičemž během nejhorších fází pandemie COVID 19 se scházel on-line. Celkem se těchto setkání zúčastnilo více než dvě stě učitelů a dalších pracovníků z téměř šedesáti škol a deseti dalších organizací působících ve vzdělávání, výchově a v souvisejících oblastech. Kromě setkání metodický klub poskytoval telefonické konzultace.

METODICKÝ KLUB MALOTŘÍDNÍCH ŠKOL II

Garant: Základní škola a mateřská škola Nošovice,
příspěvková organizace

Malotřídní školy jsou často jedinou možností, jak poskytnout vzdělávání dětem v řídkce osídlených oblastech. Přes věčné a nikam nevedoucí diskuse o jejich kvalitě je jejich existence faktem, který je třeba akceptovat. Malotřídní a malé školy se obecně potýkají se stejnými problémy a výzvami jako velké školy, jejich kapacity k řešení těchto problémů a výzev jsou však nesrovnatelně omezenější. K vzájemné výměně informací a zkušeností a přípravě společných plánů si malotřídní školy z regionu založily svůj metodický klub. Ten pod záštitou místního akčního plánování funguje již od roku 2017. Za pět let jeho existence a podpory od místního akčního plánu se uskutečnilo jedenáct jeho setkání, kterých se zúčastnilo čtrnáct, většinou vedoucích pracovníků z dvanácti škol.

SDÍLENOU PRAXÍ ke ZKVALITNĚNÍ ŠKOL REGIONU

Garant: Základní škola a mateřská škola Raškovice

Řada škol se v současnosti potýká s problémy, jež přináší hektické a často nekoncepční změny českého vzdělávacího systému. To klade vysoké nároky na fungování školy jako celku, ovlivňuje práci pedagogů, klima ve škole a omezuje prostor pro upevnění potřebných schopností zaměstnanců školy ve vztahu k žákům a rodičům. Cílem této aktivity bylo vytvoření a ověření pilotního programu sdílených workshopů a výměny zkušeností účastníků s jednotlivými jevy současného školství. Ve školním roce 2018/19 se uskutečnily tři workshopy, kterých se zúčastnilo přes padesát pedagogů a nepedagogů z 24 škol a šesti dalších organizací. Zkušenosti ze Sdílené praxe byly pobídkou pro založení metodického klubu společného vzdělávání.

POSEZENÍ nad ŠÁLKEM KÁVY

Garant: MAS Pobeskydí, z. s.

Posezení nad šálkem kávy jsou souborem jednorázových setkání odborníků na vybraná témata vzdělávání a výchovy a souvisejících oblastí. Slouží k přenosu informací a zkušeností, včetně příkladů dobré praxe, mezi jednotlivými aktéry. K těmto účelům jinak slouží metodické kluby, kterých při místním akčním plánu působí osm, ne vždy však téma sedí zaměření toho či onoho klubu, někdy je přesahuje a někdy se hodí více klubům nebo všem, a proto máme posezení: jako metodický klub pro všechno. Během let se uskutečnily téměř čtyři desítky setkání, z nichž některá svými dimenzemi dávají slovu posezení zcela nový rozměr. Kromě jednorázových, několikahodinových, celodenních i vícedenních, různě zaměřených seminářů, workshopů a konferencí se vlajkovými loděmi posezení stala setkání ředitelů a vedoucích pracovníků škol a dalších organizací a festival inspirace v přírodních vědách, které se pro svůj úspěch staly již stálou součástí nabídky akcí v regionu. Všech posezení se dosud zúčastnilo více než čtyři sta učitelů i neučitelů z více než šedesáti škol a tří desítek dalších organizací působících ve vzdělávání, výchově a v souvisejících oblastech, mnoho z nich opakovaně.

METODICKÝ KLUB 1. st. ZŠ

Garant: Základní škola Frýdek-Místek, Jana Čapka 2555

Každá škola je něčím specifická, ať již svým zaměřením, spádovostí, stářím budov, vybaveností, technickým zabezpečením, či dokonce mírou podpory ze strany zřizovatele. Přesto mají všechny školy spoustu společných bodů, jak v oblasti provozní, tak didaktické. Za účelem nastolení atmosféry vzájemné kolegiality, soudržnosti a spolupráce v oblasti vzdělávání a výchovy na prvním stupni si školy založily svůj metodický klub. Během tří let své existence se klub sešel celkem devětkrát a do jeho činnosti se zapojilo šedesát učitelů z dvanácti zapojených škol. Schůzky metodického klubu se setkaly s pozitivním ohlasem. Zúčastnění ocenili možnost společně se setkávat. Kromě možnosti předávání nápadů a námětů pro práci učitelů byly cenné i možnosti předávání zkušeností a diskuse o aktuálních otázkách ve školství.

METODICKÝ KLUB ŠKOLNÍCH DRUŽIN a KLUBŮ

Garant: Základní škola a mateřská škola Raškovice

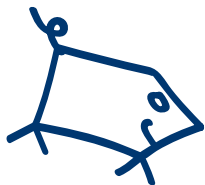
Aby mohli pracovníci školních družin a klubů přizpůsobovat svou práci novým trendům a očekáváním, jež jsou na ně kladena ze strany dětí, žáků a jejich rodičů, musí se permanentně vzdělávat a vyměňovat si navzájem své informace a zkušenosti. Proto vznikl metodický klub školních družin a klubů. V průběhu tří let své existence se sešel osmkrát a do jeho činnosti se zapojilo více než čtyřicet pedagogických a nepedagogických pracovníků z dvaceti škol. Členky a členové klubu se zabývali např. výtvarnými relaxačními technikami na rozvoj jemné motoriky, netradičními hudebními nástroji, vědeckými pokusy, papírovým pletením, keramikou, čtenářskými dílnami, hrami a knihami, ale také komunikací vychovatelů s agresivními žáky a rodiči, legislativou nebo administrativou spojenými s provozem školních družin a klubů.

Kontakty:

MAS Pobeskydí, z. s.
739 53 Třanovice č. p. 1
+420 558 431 068
mapfm@pobeskydi.cz

David W. Novák
+420 732 123 903
novak@pobeskydi.cz

Lenka Bury
+420 775 167 378
bury@pobeskydi.cz

Web: pobeskydi.cz/nase-projekty/map-frydek-mistek/

Facebook: www.facebook.com/MAP.FM.II/

Fotogalerie: www.zonerama.com/mapfm

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY